

žalibog dozdaj morebiti že zgodilo, ker so se bilfe*) celo lansko zimo brez zadržka iz Klosterneuburga tudi v druge dežele prodajale. Kjer koli pa se je po tej poti že vgnjezdila ta nesrečna uš, treba bode tū ravno tako postopati, kakor se je postopalo v Klosterneuburgu, in kakor bo ukazala posebna postava, ki jo predloži ministerstvo za poljedelstvo sedanjemu državnemu zboru v razpravo.

Iz vsega tega bode našim vinorejcem jasno, da je potreba, da nobeden ne zatají tega, če je poslednja 3 leta iz Klosterneuburga, pa morebiti tudi iz Francoskega ali od drugod trt dobil in jih v svoj nograd zasadil. Zato naj nemudoma vsak tak vinorejec vestno to naznani predstojniku svoje podružnice.

Centralni odbor c. k. družbe kmetijske Kranjske

v Ljubljani 24. novembra 1874.

Opazke k odprttemu pismu na gospoda Kreman-a v 46. listu.

V predzadnjih „Novicah“ št. 46 nahaja se odprto pismo gospodu Kremanu.

Ne zamerite mi, da Vas na nekatere ondi nahaja-joče se pogreške opomnim.**)

Po vožnji zelnatih glav na trg po 1 gold. od 1000 od 6556 glav ne znaša 10 gold. 35 kr., ampak 6 gold. 55 kr., tedaj se nahaja v računu preveč 3 gold. 80 krajc.

V omenjenem odprttem pismu so mnogi stroški prenizko cenjeni.

Kje se dobí, na priliko, 100 zelnatih sadik za 5 krajc.? Tu pri nas spod 10 kr. nikoli niso. Kdo jih pa zastonj na dom prinese? ali ne zgubí posestnik ali pa njegova žena dosti časa, ki jih gré na kak kraj kupovat? Ako jih pa doma prideluje, ali nima s pripravljanjem grede, pokrivanjem taiste, mnogo mnogo stroškov, kajti neprehljive pazljivosti je pri tistih potreba. In kedar dorastejo, s kakošno previdnostjo se izruvajo iz grede in nosijo na zelnik! — Ako bi se vsaka stopinja zapisovala in zamuda pri tem preračunila na denar, prepričan sem, da doma pridelane sadike više stanejo, kakor se po navadi na trgu prodajajo. Kmet pač svoje zamude nikjer ne pošteva, posebno pa pri malih rečeh ne, zato pa tudi ne ve nikoli prav, koliko da ga vsaka reč prav za prav stane.

Za oranje in pripravljanje zelnika se mi 3 gold. tudi premalo zdi. Zelniki se navadno globoko orjejo; treba je tedaj več vprege, kot za druge njive. Tu pri nas vprežejo po 2 do 3 pare volov v plug. Njivo je treba potem povleči, ilovnato zemljo pa še prej brazdo za brazdo z matikami razsekati, na zadnje pa še za brano z grabljami vso njivo poravnati in jo korenin in plevela očistiti. Vse to se pa nikakor na omenjenem prostoru s 3 gold. dovršiti ne more.

Ako se za kvadratni seženj 16 sadik vpotrebuje, zadostuje res za 456 sežnjev 7296 sadik; a pomisliti je, da se vsaka sadika ne prime, da se jih dokaj, najmanj 6% posuši; in te se morajo nadomestiti, da njiva

*) Gosp. R. Dolenca prosimo povedati nam: ali besedi „bilfa“ (Wurzelrebe) in „kolči“ niste samo lokalizma Vipavska?

Vred.

**) Hvaležni smo Vam za te opazke, vendar moramo opomniti, da to, kar so v 46. listu povedali kmetje, ne more veljati za strogi račun kakega komisijskega uda; oni so hoteli po svojem prevdarku dokazati le to, da kmet skor nobenega dobička nima, če tudi je letina prav dobra, ker je potem cena pridelkov zelo nizka.

Vred.

prazna ne ostane. Za omenjen prostor se jih v ta na- men tedaj vpotrebuje najmanj še 438.

Za vožnjo zelnatih glav raz njive domu v račun ni nič postavljenega, dasiravno se to zgodí, kajti iz njive naravnost na trg nihče zelnatih glav ne vozi; in okoli 7000 glav se ne naloži in razloži ravno kmalo, tedaj zamudí voznik dokaj časa pri tem neogibljivem opravilu.

Če se pomisli, da kmetovalec na trg prišedši tje pripeljanih zelnatih glav ne prodá koj, ampak da mora dostikrat cel dopoldan ondi pohajkovati in čakati, da se keto njegovega pridelka usmili, se mi 1 gold. za prevožnjo 1000 glav na trg dosti premalo zdi, ako se pri tem še pomisli, da je treba zelnate glave nakladati, kar ne gre ravno prehitro.

Po mojih skušnjah bili bi sledeči stroški:

20 voz gnoja po 10 centov, cent po	
12 kraje.	24 gold. — kr.
vožnja s parom volov dva dni po 3 gold. 50 kr.	7 „ — „
pomagač pri nakladanju in razkladanju gnoja 2 dni po 60 kr.	1 „ 20 „
2 delavca za gnoj raztrositi	1 „ 20 „
oranje z dvema paroma po 3 gold. 50 krajc. od para, zraven pa še delavec za pomagača pri plugi na dan	
70 kr.	3 „ 10 „
(celo oralo se po navadi orje $1\frac{1}{2}$ dneva) za razsekati grude in njivo poravnati	
2 delavca po 60 kr.	1 „ 20 „
7734 sadik po 10 kr. od 100	7 „ 73 „
1 delavec pri kupovanju sadik in pri- našanji na dom	— „ 60 „
za nasajanje 7734 sadik 3 delavci po 60 krajc.	1 „ 80 „
en delavec za prenašanje sadik delav- cem na njivo	— „ 60 „
za okopavanje, polivanje, osipanje in obiranje gošenic 6 delalcev po 60 krajc.	3 „ 60 „
za rezanje glav, spravljanje iz zelnika na voz in razkladanje 2 delavca po 60 krajc.	1 „ 20 „
vožnja zelnatih glav na dom	2 „ — „
vožnja od doma na trg na prodaj z nakladanjem in razkladanjem vred (1000 glav po 1 gold. 50 kr.) od 6556 glav	9 „ 83 „
skupaj .	65 gold. 6 kr.

Če dohodki po 1 kr. prodanih glav znašajo 68 gld. 66 kr. stroški gori našteti pa 65 „ 6 „ znaša tedaj od ome- njenega zelnika čisti dohodek 3 gld. 60 kr. na celo oralo prišlo bi po takem . . . 12 gold. 80 kr.

Tudi eden iz kmetov.

Politične stvari.

Politika na kmetih.

Tone. No, Jur, kako ti je pri srcu, odkar se nisva videla?

Jur. Pri srcu je že dobro, vsaj zdaj, kar je sneg zapadel; bom vendar stare žulje enkrat zgubil in zopet pošteno kožo dobil, do zdaj je bila vsa raztrgana.